

Tit ringja — vit skriva

Er nakað á vási? — Ivamá!?
Ein spurningur, ella tíðindi, so ring til okkara.
Vit eru til reiðar!

tíðindablaðið
sosialurin

Lýsingar:

Lýsingarmaður okkara er ráðgevari hjá fyrirkum og einstaklingum í lýsingaspurningum. Hetta verður gjørt uttan meir kostnað fyri lýsaran.

Skeið fyri byggifrøðingar:

Arbeiða eftir nýggjum hátti tá lisitatiónsútrokningar skulu gerast

— umframt, hvussu sáttmálar millum arbeiðstakarar og arbeiðsgevarar skulu skriva, tulkast og setast upp

Skeiðluttakararnir vóru 25 í tali frá ymsum greinum innan byggikið í Føroyum.

Í dagnum 18. til 21. januar skipaði Føroya Byggifrøðingafelag fyri skeiði á Hotel Vágum í Sørvági.

Luttakararnir vóru 25 í tali, og vóru tað arbeiðstakarar, verkfrøðingar, arkitektar og eftirlitsfólk á byggjöknum í Føroyum. Skeiðlærararnir vóru Knud Rou Jensen og Preben Jacobsen, verkfrøðingar, sum burturav hava til arbeiðis at skipa fyri eftirlitbúgving á slíkum økjum, sum okkara, sigur Eli Ellendersen, formaður í Føroya Byggifrøðingafelag, sum saman við Petur Olsen, skrivara, fyrireikaði skeiðdagarnar.

Eli Ellendersen sigur við Sosialin, at skeiðið var skipað soleiðis, at tað kundi skapa betri grundarlag fyri samstarvi millum t.d. teknikarar og arbeiðstakarar.

Ein trupulleiki, sum vit kenna í gerandisdegnum er, at ymsar greinar innan byggjökini arbeiða undir ólíkum umstøðum, og at málini tí ikki fáa somu viðgerð, tá spurningar taka seg upp.

— Júst tí er tað so umráðandi, at samstarv er millum báðar partar í einum arbeiði, t.v.s. teknikaran og arbeiðsgevaran.

Eitt nú, hvussu eitt arbeiði, sum verður boðið út í lisitatió, skal útroknaast, var ein av høvuðsuppgávunum á skeiðum í Vágum. Annar partur var at seta upp sáttmálar og eisini at skilja serligu avtalurnar, og grundarlagið fyri, hvussu slíkir sáttmálar eru samansettir, duga at tulka innihaldið og seta upp sáttmalan, so hann verður til gagns fyri byggifeløg og byggiharrar.

Hetta er fyrstu ferð, at Føroya Byggifrøðingafelag hevur skipað fyri slíkum skeiði, og var hetta ein roynd, sum eydnaðist serstakliga væl.

Serliga var tað áhugavert at læra, hvussu nýggja skipanin innan útrokning til lisitatiónsarbeiði verður gjørt, og kemur hetta avgjort at hava ávirkan á tað, sum skal fremjast hesum viðvikjandi í framtíðini, sigur Eli Ellendersen at enda.

Í Føroya Byggifrøðingafelag sita umframt Eli Ellendersen og Petur Olsen: Ragnar Ellendersen, Hans Poulsen og Jonhard Jacobsen

Dag.

Bert 109 bátar av 500 eru tryggjaðir

Fyribils er gjørt upp, at umleið 40-50 bátar finga skaða ella vórðu vrak í uppganginum í vikuskiftinum.

Av hesum vóru bert 17 bátar tryggjaðir í Føroya Sjóartrygging, upplýsir Jens Petur Arge, deildarleiðari á stovninum.

Leysliga verður mett, at umleið 500 fritíðarbátar og útróðarbátar eru í Havn. AV hesum eru bert 109 bátar tryggjaðir — 65 fritíðarbátar og 44 útróðarbátar.

Hildið verður at orsøkin til, at so fáir bátar eru tryggjaðir, er at tryggingargjaldið er so stórt. M.a. fyri at bota um hesa støðu og fyri at geva bátaeigarunum betri sømdir, var Tórshavnar Bátafelag stovnað 27. september 1976. Felagið taldi 80 limir beinanvegin.

Trúgví Arting, formaður í Tórshavnar Bátafelag,

sigur við Sosialin, at felagið var stovnað fyri at fáa bátunum, sum hoyrdu til Havnina, betur umstøður.

— Tá var Skálatrøð at kalla bert ein urð. Har hevði áður verið bátadráttur, men útbygging fæddi við sær, at hesir noyddust at lúta. Vit harmaðust tí um, at einki var sett í staðin.

Felagið var ógvuliga virkið fyrstu árin, men hevur nú ligið stilt í fyra ár.

Fyrsta tiltakið felagið royndi, var at senda skriv til býráðið í Havn, um at fáa ljóssteyrar settar upp og bátadrátt.

Hetta vakti ans hjá politikarunum og vit vóru tiknir við upp á ráð, tá bátahylurin skuldi fyriskipast. Annað tiltakið var m.a. at heita á Føroya Sjóartrygging í royndini at fáa minkað um tryggingargjeldini. Tá kostaði

tað umleið fimm-seks. pst. av virðinum fyri ein bát, at tryggja. Hetta hildu vit vera ov nógv.

Roynt var eisini at skipa eina kollektiva trygging fyri limirnar í felagnum, men heldur ikki tað eydnaðist. Tryggingin helt ikki, at gjaldið kundi lækka, so leingi sum so fáir bátar vóru tryggjaðir.

T.d. í Danmark, kunnu bátafeløg tryggja í felag, og tað er nógv biligari, sigur Trúgví Arting. Vit mettu umframt hesar spurningar, at tað hevur virði, at vit varðveita góða siðin at nýta bátin so sum allar tíðir hevur verið, eitt nú til at fáa sær ein døgurðabita eins og til útferðir av øðrum slag. Um ikki viðurskiptini eru til staðar at sleppa til og frá við báti, so kann hesin aldargamli siður detta niðurfyri. Í 1976 kostaði tað 5.000—6.000 kr. at

tryggja ein bát, sum hevði virði 100.000 krónur, árliga.

Í 1978 kom nýggj tryggingarskipan í gildi, har skilt var millum fritíðarbátar og útróðarbátar. Tá var tryggingarupphæddin trý pst. av samlaða virðinum fyri fritíðarbátar. Henda upphædd verður ásett eina ferð árliga — alt eftir hvussu nógv Føroya Sjóartrygging hevur góldið út, árið frammanundan, upplýsir Jens Petur Arge, deildarleiðari.

Í dag er upphæddin fyri fritíðarbátar 2,25 pst. og fyri útróðarbátar 3,6 pst. Fyri útróðarbátar er eisini galdandi, at um hesin liggur stillur vegna umvæling í meira enn 30 dagar, so fær eigarin endurgóldið eina peninga-upphædd. Í dag kostar tað soleiðis 2250 krónur fyri at tryggja ein fritíðarbát

við virði 100.000 krónur. Tá er sjálvabýrgdin 500 krónur.

Í Danmark kostar tað 1447 krónur at tryggja ein bát í virði 90.000 krónur. Tá er sjálvabýrgdin 1250 krónur árliga.

Vit spurdu Jens Petur Arge, deildarleiðara á Føroya Sjóartrygging, um grundin til at so fáir bátar vóru tryggjaðir var tann, at upphæddin var ov stór?

— Tað haldi eg ikki — serliga tá hugt verður eftir biltryggingarupphæddini.

Er møguleiki fyri at tryggingin lækkar, um fleiri bátaeigarar tekna trygging?

— Tað er ikki møgulegt at svara.

Er møgulegt at tekna felagstrygging, eitt nú um bátaeigarar taka seg saman um at tekna kollektiva trygging?

— Tað veit eg heldur ikki, men um tað varð arbeiðt við málinum, so kundi okkurt spurst burturúr.

Er støðan tann sama á bygd viðvikjandi bátatryggingum?

— Nógvir bátar á bygd eru tryggjaðir, men hvussu stórt lutfallið er, ber ikki til at siga nakað ávist um, sigur Jens Petur Arge at enda.

Dag.

